

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

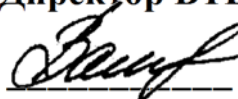
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВТЕІ КНТЕУ

Н. Замкова

26 02 2021

Облікова політика підприємства

Enterprise accounting policy

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«магістр»	/ master
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	/ Management and administration
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»	/ Accounting and taxation
Спеціалізація/ Освітня програма	Облік і оподаткування	/ Accounting and taxation

Розробник: Олена ОТКАЛЕНКО, к.е.н., доцент

Гарант освітньої програми «Облік і оподаткування» -
Тетяна КИТАЙЧУК, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри обліку та оподаткування 15 лютого 2021 р. пр. № 03; на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 19 лютого 2021 р., пр. № 02 та на засіданні вченої ради інституту 26 лютого 2021 р., пр. № 2.

Рецензенти: Людмила МАЙСТЕР, к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування

Діана КОМЕНДАНТ, головний бухгалтер ТОВ «Вінницький деревообробний завод», м. Вінниця

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 23.03.2021 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,28.
Обл.-вид. арк.1,00. Тираж 5. Зам. № 61.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення дисципліни. Дисципліна «Облікова політика підприємства» розкриває сутність, значення облікової політики підприємства, основні її складові формування та документальне оформлення на підприємстві. Метою дисципліни «Облікова політика підприємства» є формування у здобувачів вищої освіти сучасної системи знань про бухгалтерський облік, нормативно-правове його регулювання, напрямки та шляхи його розвитку і вдосконалення, умови ефективного використання облікової інформації в здійсненні контролю, аналізу та управління підприємством. Визначена мета обумовлює основне завдання дисципліни, яке полягає у засвоєнні студентами методики обґрунтованого вибору облікової політики – конкретних принципів, основ оцінювання та практики для складання й подання фінансової звітності підприємства.

Результати вивчення навчальної дисципліни та її місце в освітньому процесі. В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти ОС «магістр» повинен оволодіти такими навичками: розуміти нормативно-правове забезпечення та рівні регулювання облікової політики; знати порядок формування облікової політики та її документальне оформлення; здійснювати організаційно-технічні аспекти формування облікової політики; застосовувати на практиці елементи облікової політики щодо необоротних та оборотних активів підприємства, капіталу, зобов'язань, забезпечень та резервів підприємства, доходів, витрат і фінансових результатів; вміти складати та критично оцінювати зміст Наказу про облікову політику; розуміти взаємозв'язок облікової політики та фінансової звітності підприємства; оцінювати вплив облікової політики на фінансовий стан підприємства та його ділову активність.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Облікова політика підприємства» для освітньої програми «Облік і оподаткування» є формування комплексу компетентностей:

інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

загальні компетентності:

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності:

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Облікова політика підприємства» полягають у:

ПР01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР11. Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.

ПР15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Фінансовий облік», «Консолідація фінансової звітності».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру навчання набрав 75 балів та /або/ більше, оцінка за екзамен йому може бути виставлена за результатом поточної успішності.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношення 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні (лабораторні) заняття	самостійна робота студентів	
Тема 1. Теоретичні аспекти облікової політики підприємства	12	2	2	8	ПО, Р, ІЗ, УО, Т
Тема 2. Організаційні аспекти формування облікової політики	14	2	2	10	ІЗ, УО, ПО, Т
Тема 3. Формування облікової політики в частині необоротних активів підприємства	14	2	2	10	ДН, Р, Т, УО, ПО
Тема 4. Формування облікової політики в частині оборотних активів підприємства	24	4	4	16	ІЗ, Р, Т, УО, ПО
Тема 5. Формування облікової політики щодо капіталу, зобов'язань, забезпечень та резервів підприємства	12	2	2	8	ПО, Т, ДН, ІЗ
Тема 6. Формування облікової політики в частині доходів	14	2	2	10	ІЗ, УО, ДН, ПО, Т
Тема 7. Формування облікової політики в частині витрат	14	2	2	10	ІЗ, УО, ДН, ПО, Т
Тема 8. Облікова політика в частині формування	14	2	2	10	ІЗ, УО, ДН, ПО, Т

фінансових результатів діяльності підприємства					
Тема 9. Взаємозв'язок облікової політики та фінансової звітності підприємства	12	2	2	8	Р, ІЗ, ПО, УО, Т
Тема 10. Зміст, структура і порядок формування Наказу про облікову політику підприємства	12	2	2	8	ІЗ, ПО, УО, Т
Тема 11. Облікова політика установ державного сектору	14	2	2	10	ІЗ, УО, Р, ПО, Т
Тема 12. Облікова політика комерційних банків	12	2	2	8	ІЗ, УО, Р, ПО, Т
Тема 13. Вплив облікової політики на показники фінансової звітності та оцінку фінансового стану підприємства	12	2	2	8	ДН, ІЗ, Р, Т, УО, ПО
Разом	180/6	28	28	124	
Підсумковий контроль - екзамен					

Умовні позначення:

ІЗ – індивідуальне завдання;

УО – усне опитування;

ДН – вирішення завдань в системі

Moodle;

ПО – письмове опитування;

Р – реферат;

Т – тестування.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Теоретичні аспекти облікової політики підприємства

Виникнення та історія розвитку облікової політики як економічної категорії. Сутність та значення облікової політики. Нормативно-правове регулювання облікової політики. Принципи формування облікової політики. Фактори, що впливають на формування облікової політики підприємства. Основні елементи облікової політики, їх нормативно-правове забезпечення. Порядок зміни облікової політики. Класифікація облікової політики. Способи внесення змін до облікової політики. Значення облікової політики.

Тема 2. Організаційні аспекти формування облікової політики

Критерії звітності, достовірність звітної інформації, якісні характеристики фінансової звітності на основі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Організаційне забезпечення ведення обліку на підприємстві. Суттєвість та тривалість операційного циклу в обліковій політиці. Технологія обліку в обліковій політиці.

Тема 3. Формування облікової політики в частині необоротних активів підприємства

Визначення вартісної межі між основними засобами та малоцінними необоротними матеріальними активами. Порядок визначення порогу суттєвості для проведення переоцінки основних засобів та періодичність зарахування дооцінки необоротних активів до нерозподіленого прибутку. Порядок списання витрат, пов'язаних з поліпшенням основних засобів. Методика нарахування амортизації необоротних активів. Критерії розмежування операційної та інвестиційної нерухомості. Періодичність відображення відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань.

Облікова політика щодо земельних ділянок та нерухомості. Облікова політика щодо основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Облікова політика щодо нематеріальних та біологічних активів. Облікова політика щодо інвестицій.

Тема 4. Формування облікової політики в частині оборотних активів підприємства

Одиниця обліку запасів. Облікова політика щодо запасів. Способи обліку транспортно-заготівельних витрат. Методи оцінки вибуття запасів. Способи обліку товарів. Способи обліку готової продукції. Способи оцінки незавершеного виробництва. Первісне визнання необоротних активів та групи вибуття, утримуваних для продажу.

Облікова політика щодо дебіторської заборгованості. Методи нарахування резерву сумнівних боргів та спосіб визначення коефіцієнта сумнівності. Дата визнання придбаних в результаті систематичних операцій фінансових активів. Облікова політика в частині витрат майбутніх періодів.

Тема 5. Формування облікової політики щодо капіталу, зобов'язань, забезпечень та резервів підприємства

Облікова політика щодо капіталу підприємства та розрахунків з учасниками. Елементи облікової політики щодо власного капіталу. Класифікація зобов'язань підприємства для власного аналітичного обліку. Облікова політика щодо зобов'язань підприємства. Порядок відображення відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань. Облікова політика в частині забезпечень та резервів. Методи визначення резерву відпусток.

Тема 6. Формування облікової політики в частині доходів

Облікова політика щодо визнання доходу, включаючи спосіб визначення ступеня завершеності робіт, послуг, дохід від яких визначається за ступенем завершеності. Розмежування елементів облікової політики, що регулюють облікове відображення доходів. Порядок узагальнення інформації про доходи у реєстрах обліку та управлінській звітності. Склад доходів підприємства. Фінансовий, управлінський та податковий облік доходів підприємства. Формування робочого плану рахунків в частині доходів підприємства.

Тема 7. Формування облікової політики в частині витрат

Способи обліку витрат у системі рахунків бухгалтерського обліку та періодичність закриття транзитних рахунків. Перелік і склад статей калькуляції виробничої собівартості продукції (робіт, послуг). Способи розподілу загальновиробничих витрат на змінні та постійні. Перелік і склад змінних і постійних загальновиробничих витрат. Порядок розподілу загальновиробничих витрат між видами продукції. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг). Визначення класу рахунків для обліку витрат. Основні принципи формування робочого плану рахунків у частині витрат.

Тема 8. Облікова політика в частині формування фінансових результатів діяльності підприємства

Вплив елементів облікової політики на фінансові результати діяльності підприємства. Оптимальний вибір методу оцінки активів, зобов'язань, доходів чи витрат з метою визначення фінансового результату. Фактори, які впливають на формування облікової політики фінансових результатів.

Тема 9. Взаємозв'язок облікової політики та фінансової звітності підприємства

Фінансова та облікова звітність підприємства, визначення конкретних умов й складання й подання звітності відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Звітність статистична, податкова та відрахування на соціальні заходи. Внутрішня звітність підприємства. Встановлення термінів подання фінансової звітності. Визначення порогу суттєвості статей фінансової звітності. Елементи методу бухгалтерського обліку, виявлення помилок.

Вплив облікової політики на фінансову звітність підприємства. Зміна облікової політики та облікові оцінки. Відповідальність за порушення положень щодо облікової політики підприємства.

Тема 10. Зміст, структура і порядок формування Наказу про облікову політику підприємства

Зміст і порядок складання Наказу про облікову політику підприємства. Структура Наказу про облікову політику. Єдність облікової політики на підприємстві. Зміст і порядок складання додатків до Наказу про облікову політику. Критична оцінка Наказу про облікову політику.

Тема 11. Облікова політика установ державного сектору

Основне призначення облікової політики та етапи підготовки Наказу про облікову політику з урахуванням національних положень бухгалтерського обліку та єдиних підходів, встановлених головним розпорядником коштів. Принципи та напрями облікової політики з урахуванням галузевої специфіки діяльності установи державного сектору. Елементи облікової політики, які обов'язково повинні враховуватися суб'єктами державного сектору. Завдання облікової політики суб'єктів державного сектору.

Тема 12. Облікова політика комерційних банків

Нормативне забезпечення, механізм, принципи, основні складові елементи та порядок затвердження облікової політики комерційного банку. Характеристика та вимоги до обліково-операційної роботи в банках. Сутність і класифікація банківської документації. Організація документообігу в банках. Формування облікової політики в умовах концентрації фінансового та промислового капіталу.

Тема 13. Вплив облікової політики на показники фінансової звітності та оцінки фінансового стану підприємства

Взаємозв'язок облікової політики та фінансової звітності. Класифікація елементів облікової політики за ступенем впливу на фінансові результати і аналітичні показники фінансової звітності. Вплив облікової політики на оцінку фінансового стану підприємства. Вибір облікової політики на оцінку ділової активності суб'єкта господарювання. Вплив облікової політики на показники форми №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)».

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>знати: теоретичні основи та методичні аспекти облікової політики підприємства</p> <p>вміти: застосовувати нормативні документи, якими регламентуються питання забезпечення облікової політики підприємства; розрізняти складові, об'єкти та елементи облікової політики; формувати облікову політику та оформляти її документально</p>	<p>Тема 1. Теоретичні аспекти облікової політики підприємства Лекція 1 План лекції 1. Історичний розвиток категорії «облікова політика» 2. Сутність та значення облікової політики, її нормативно-правове регулювання 3. Складові, об'єкти та елементи облікової політики підприємства Література Основна: 2, 3, 5, 6 Додаткова: 2, 4, 30 Інтернет-ресурси: 3, 4, 5, 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.</p>	8
	<p>Практичне заняття 1. 1. Елементи облікової політики 2. Формування облікової політики підприємства 3. Складові графіку документообігу</p>	2
<p>знати: сутність організаційного забезпечення облікової політики та його взаємозалежність з організацією обліку на підприємстві</p> <p>вміти: аналізувати функції управління та їх інформаційне забезпечення системою</p>	<p>Тема 2. Організаційні аспекти формування облікової політики Лекція 2 План лекції 1. Організаційне забезпечення ведення обліку на підприємстві 2. Сутність та тривалість операційного циклу в обліковій політиці 3. Технологія обліку в обліковій політиці Література Основна: 1, 2, 3, 5, Додаткова: 4, 27, 30 Інтернет-ресурси: 3, 4, 5, 6</p>	2

обліку; обґрунтовувати відмінності між поняттям «організація» і «ведення» бухгалтерського обліку; визначати зміст суттєвості та тривалості операційного циклу у відповідності до нормативно-правових джерел; відображати технології обліку в обліковій політиці підприємства	<p>Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.</p>	10
	<p>Практичне заняття 2. 1. Вибір форми ведення бухгалтерського обліку 2. Етапи облікової політики 3. Пороги суттєвості в обліковій політиці</p>	2
<p>знати: основні питання формування облікової політики щодо необоротних активів підприємства; методику вибору основних елементів в розрізі об'єктів обліку.</p> <p>вміти: класифікувати необоротні активи; визначати вартісну межу між основними засобами та малоцінними необоротними матеріальними активами; застосовувати методи нарахування амортизації необоротних активів; розмежовувати операційну та інвестиційну нерухомість</p>	<p>Тема 3. Формування облікової політики в частині необоротних активів підприємства Лекція 3 План лекції 1. Вартісна межа між основними засобами та іншими необоротними матеріальними активами 2. Облікова політика щодо основних засобів за їх видами 3. Методи нарахування амортизації необоротних активів 4. Критерії розмежування операційної та інвестиційної нерухомості Література Основна: 1, 2, 5, 7 Додаткова: 2, 5, 8, 11, 12, 23, 29 Інтернет-ресурси: 1, 2, 3</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.</p>	10
	<p>Практичне заняття 4. 1. Оцінка необоротних активів 2. Елементи облікової політики стосовно основних засобів 3. Вибір методу нарахування амортизації</p>	2

<p>знати: особливості формування облікової політики щодо запасів та дебіторської заборгованості, як складових оборотних активів підприємства</p> <p>вміти: обирати методи оцінки запасів при їх вибутті; встановлювати одиницю обліку запасів; обирати методи обліку та розподілу транспортно-заготівельних витрат; визначати переваги та недоліки кожного з методів оцінки запасів; класифікувати дебіторську заборгованість; обирати методи нарахування резерву сумнівних боргів та методику визначення коефіцієнта сумнівності</p>	<p>Тема 4. Формування облікової політики в частині оборотних активів підприємства Лекція 4. Облікова політика щодо запасів</p> <p>План лекції 1. Одиниця обліку запасів 2. Способи обліку транспортно-заготівельних витрат 3. Методи оцінки вибуття запасів 4. Дата первісного визнання необоротних активів та групи вибуття, утримуваних для продажу</p> <p>Література Основна: 2, 5, 7 Додаткова: 6, 8, 13 Інтернет-ресурси: 3, 4, 5, 6</p>	2
	<p>Лекція 5. Облікова політика щодо дебіторської заборгованості та витрат майбутніх періодів</p> <p>План лекції 1. Методи нарахування резерву сумнівних боргів 2. Способи визначення коефіцієнту сумнівності 3. Дата визначення придбаних в результаті систематичних операцій фінансових активів 4. Облікова політика в частині витрат майбутніх періодів</p> <p>Література Основна: 2, 5, 7 Додаткова: 6, 8, 14 Інтернет-ресурси: 3, 4, 5, 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.</p>	16
	<p>Практичне заняття 4. 1. Вибір способу обліку транспортно-заготівельних витрат 2. Вибір методу оцінки вибуття запасів та їх економічна ефективність</p>	2
	<p>Практичне заняття 5. 1. Вибір методу нарахування резерву сумнівних боргів 2. Розрахунок коефіцієнту сумнівності</p>	2

<p>знати: особливості формування облікової політики щодо капіталу, зобов'язань, забезпечень та резервів підприємства, що є складовими його пасивів</p> <p>вміти: за допомогою облікової політики формувати об'єктивну інформаційну базу, щодо капіталу, зобов'язань, забезпечень та резервів, як складових пасивів суб'єкта господарювання</p>	<p>Тема 5. Формування облікової політики щодо капіталу, зобов'язань, забезпечень та резервів підприємства Лекція 6 План лекції 1. Облікова політика щодо капіталу підприємства та розрахунків з учасниками 2. Облікова політика щодо зобов'язань підприємства 3. Облікова політика щодо забезпечень та резервів Література Основна: 2, 3, 5 Додаткова: 8, 9, 18, 20, 24 Інтернет-ресурси: 1, 3, 5</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.</p>	8
	<p>Практичне заняття 6. 1. Класифікація капіталу та вимоги до його розміру 2. Види забезпечень 3. Облікова політика щодо резервів</p>	2
<p>знати: особливості та основні принципи формування облікової політики підприємства в частині доходів</p> <p>вміти: застосовувати основні елементи облікової політики щодо доходів; використовувати критерії їх визнання, оцінки та класифікації в залежності від управлінських потреб суб'єкта господарювання.</p>	<p>Тема 6. Формування облікової політики в частині доходів Лекція 7 План лекції 1. Елементи облікової політики підприємства стосовно доходів 2. Класифікація та визнання доходів 3. Методи оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг 4. Порядок визначення завершеності робіт за будівельними контрактами Література Основна: 2, 5, 7 Додаткова: 4, 16, 19, 22, 29 Інтернет-ресурси: 1, 4, 5, 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене</p>	10

	вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.	
	Практичне заняття 7. 1. Визнання доходів та їх оцінка 2. Елементи облікової політики в частині доходів підприємства	2
знати: особливості використання підприємством елементів облікової політики щодо витрат, які суттєво впливають на фінансовий результат діяльності підприємства.	Тема 7. Формування облікової політики в частині витрат Лекція 8. План лекції 1. Елементи облікової політики стосовно витрат 2. Способи обліку витрат у системі рахунків бухгалтерського обліку 3. Застосування та періодичність закриття транзитних рахунків 4. Методи обліку виробничих витрат Література Основна: 2, 3, 5 Додаткова: 5, 17, 18, 21 Інтернет-ресурси: 1, 3, 6	2
вміти: обирати основні елементи облікової політики щодо витрат; визнати, оцінювати та класифікувати витрати діяльності; поділяти та класифікувати витрати в залежності від управлінських потреб суб'єкта господарювання	Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.	10
	Практичне заняття 8. 1. Визнання витрат 2. Відображення витрат на рахунках бухгалтерського обліку 3. Поділ витрат діяльності підприємства	2
знати: порядок формування облікової політики в частині визначення фінансових результатів діяльності	Тема 8. Облікова політика в частині формування фінансових результатів діяльності підприємства Лекція 9 План лекції 1. Облікова політика щодо фінансових результатів 2. Періодичність визначення фінансових результатів	2

<p>вміти: використовувати елементи облікової політики щодо доходів та витрат, які суттєво впливають на фінансовий результат підприємства</p>	<p>Література Основна: 2, 3, 5 Додаткова: 3, 5, 7, 9, 10, 29 Інтернет-ресурси: 1, 2, 4, 6</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.</p>	10
	<p>Практичне заняття 9 1. Елементи облікової політики щодо фінансових результатів 2. Вибір періоду визначення фінансових результатів діяльності</p>	2
<p>знати: особливості взаємозв'язку облікової політики та фінансової звітності підприємства</p> <p>вміти: Формувати облікову політику, яка являє собою не тільки потужний інструмент, який допомагає в управлінні підприємством, а також є важливою складовою фінансової звітності, завдяки якій забезпечуються такі важливі функції як: прогнозування, економічний аналіз, контроль та планування</p>	<p>Тема 9. Взаємозв'язок облікової політики та фінансової звітності Лекція 10 План лекції 1. Вплив облікової політики на фінансову звітність підприємства 2. Зміна облікової політики та облікові оцінки 3. Відповідальність за порушення положень щодо облікової політики підприємства</p> <p>Література Основна: 3, 5 Додаткова: 1, 5, 8, 10 Інтернет-ресурси: 3, 4, 5</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.</p>	8
	<p>Практичне заняття 10 1. Зміна облікової політики 2. Облікові оцінки</p>	2
	<p>Тема 10. Зміст, структура і порядок формування Наказу про облікову політику підприємства Лекція 11 План лекції 1. Зміст і порядок складання Наказу про облікову політику</p>	2

<p>знати: зміст, структуру і порядок формування Наказу про облікову політику підприємства</p> <p>вміти: застосовувати елементи облікової політики та формувати Наказ про облікову політику виробничого (торговельного) підприємства; критично оцінювати зміст наказу про облікову політику підприємства з врахуванням галузевої приналежності</p>	<p>2. Зміст і порядок складання додатків до Наказу про облікову політику</p> <p>3. Оцінка Наказу про облікову політику підприємств різної галузевої приналежності</p> <p>Література Основна: 2, 5 Додаткова: 4, 5, 6 Інтернет-ресурси: 3, 4, 5, 6</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.</p>	8
	<p>Практичне заняття 11 1. Методика формування наказу про облікову політику виробничого підприємства 2. Методика формування наказу про облікову політику торговельного підприємства</p>	2
<p>знати: особливості формування облікової політики установ державного сектору</p> <p>вміти: застосовувати елементи облікової політики установи державного сектору та формувати Наказ про облікову політику</p>	<p>Тема 11. Облікова політика установ державного сектору Лекція 12 План лекції 1. Принципи та основні напрями облікової політики установ державного сектору 2. Етапи підготовки Наказу про облікову політику 3. Елементи облікової політики установи державного сектору</p> <p>Література Основна: 1, 4, 6 Додаткова: 7, 25, 26, 28 Інтернет-ресурси: 2, 3, 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.</p>	10

	<p>Практичне заняття 12</p> <p>1. Визначення завдань облікової політики установ державного сектору</p> <p>2. Формування наказу про облікову політику установи державного сектору</p>	2
<p>знати: особливості формування облікової політики комерційних банків</p> <p>вміти: розрізняти нормативне забезпечення, механізми, принципи, основні складові елементи та порядок затвердження облікової політики комерційного банку; класифікувати банківську документацію; формувати облікову політику в умовах концентрації фінансового та промислового капіталу</p>	<p>Тема 12. Облікова політика комерційних банків</p> <p>Лекція 13</p> <p>План лекції</p> <p>1. Нормативне забезпечення, механізм, принципи, основні складові елементи та порядок затвердження облікової політики банку</p> <p>2. Принципи обліку статей звітності, методи оцінки окремих статей звітності</p> <p>3. Зміни в обліковій політиці банку</p> <p>Література Основна: 1, 2, 5 Додаткова: 4, 27, 30, 31 Інтернет-ресурси: 1, 2, 3</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <p>Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.</p>	8
	<p>Практичне заняття 13</p> <p>1. Елементи облікової політики комерційного банку</p> <p>2. Методи оцінки окремих статей звітності та фактів, що стосуються змін в обліковій політиці банку</p>	2
<p>знати: особливості впливу облікової політики на показники фінансової звітності та оцінку фінансового стану підприємства</p> <p>вміти: використовувати взаємозв'язок облікової політики та фінансової звітності; класифікувати елементи облікової</p>	<p>Тема 13. Вплив облікової політики на показники фінансової звітності та оцінку фінансового стану підприємства</p> <p>Лекція 14</p> <p>План лекції</p> <p>1. Взаємозв'язок облікової політики та фінансової звітності</p> <p>2. Вплив облікової політики на оцінку фінансового стану підприємства</p>	2

політики за ступенем впливу на фінансові результати і аналітичні показники фінансової звітності	3. Вплив облікової політики на оцінку ділової активності підприємства Література Основна: 3, 4, 6 Додаткова: 1, 5, 6, 27, 31 Інтернет-ресурси: 1, 3, 6	
	Самостійна робота студентів Самостійне опрацювання лекційного матеріалу та поглиблене вивчення окремих питань з використанням законодавчої бази, нормативних актів та спеціальної літератури. Самостійне розв'язування задач прикладного характеру.	8
	Практичне заняття 14 1. Класифікація елементів облікової політики за ступенем впливу на фінансові результати і аналітичні показники фінансової звітності 2. Вплив облікової політики на показники балансу	2
Всього		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Бондар М. І., Верига Ю. А., Орищенко М. М., Прохар Н. В., Леженко Л. І. Звітність підприємства : підручник. Електронні дані. Київ : Центр учбової літератури, 2015. URL: http://10.0.2.150/docs/CUL/Zvitnist_pidpr_Bondar.pdf
2. Верига Ю. А., Кулик В. А., Ночовна Ю. О., Іванюк С. Ю. Облікова політика підприємства : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 312 с.
3. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства : Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 635 (зі змінами та доповненнями).
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 (зі змінами та доповненнями).
5. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика підприємств : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 647 с.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями).
7. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (зі змінами та доповненнями).

Додаткові

1. Альошкіна Н., Вороная Н., Чернишова Н. Зміни облікової політики та облікової оцінки. *Податки та бухгалтерський облік*. 2018. № 102. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/december/issue102/article-41437.html> 2
2. Гнатишин Л., Прокопишин О. Організація обліку : навч. посібник. Львів : Магнолія 2006, 2019. 432 с.
3. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік : первинні документи та порядок їх заповнення : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 600 с.
4. Кулик В. А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку : монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2014. 119 с.
5. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку: щодо заповнення форм фінансової звітності, перевірки порівнянності показників фінансової звітності, облікової політики підприємства : практ. посібник / упоряд. К. В. Безверхий. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 76 с.
6. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (зі змінами та доповненнями).
7. Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11 (зі змінами та доповненнями).
8. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_010
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 626 (зі змінами та доповненнями).

10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 № 137 (зі змінами та доповненнями).

11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92 (із змінами та доповненнями).

12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 № 242 (із змінами та доповненнями).

13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 02.11.1999 № 751 (із змінами та доповненнями).

14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237 (із змінами та доповненнями).

15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20 (зі змінами та доповненнями).

16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99 № 290 (зі змінами та доповненнями).

17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318 (із змінами та доповненнями).

18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 №353 (зі змінами та доповненнями).

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2001 № 205 (зі змінами та доповненнями).

20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін» : Наказ Міністерства фінансів України від 18.06.2001 № 303 (зі змінами та доповненнями).

21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 № 601 (зі змінами та доповненнями).

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 № 617 (зі змінами та доповненнями).

23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005 № 790 (зі змінами та доповненнями).

24. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість» : Наказ Міністерства фінансів України від 02.07.2007 № 779 (зі змінами та доповненнями).

25. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2009 № 1541 (зі змінами та доповненнями).

26. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок» : Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010 № 1629 (зі змінами та доповненнями).

27. Огійчук М. Ф., Плаксієнко В. Я., Беленкова М.І. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник. 6-те вид., перероб. і допов. Київ : Алерта, 2011. 1042 с.

28. Откаленко О. М. Основні аспекти облікової політики суб'єктів державного сектору. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. URL : http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/53.pdf

29. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями).

30. Сторожук Т. М. Облікова політика підприємства : підручник. Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2015. 240 с.

31. Сук Л. К., Сук П. Л. Організація бухгалтерського обліку : підручник. Київ : Каравела, 2018. 624 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://sfs.gov.ua> - офіційний сайт Державної фіскальної служби України
2. <http://www.minfin.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства фінансів України

3. <https://buhgalter911.com> – сайт електронного видання «Бухгалтер 911»

4. <https://dtkt.ua>. – сайт Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал

5. <https://i.factor.ua> – сайт Інтелектуальна бухгалтерська система знань

6. <https://interbuh.com.ua> – сайт бухгалтерського сервісу «Інтерактивна бухгалтерія»